

ПОГОДЖЕНО
педагогічною радою
протокол від 30.08.2024 №16

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ від 31.08.2023 №127
Керівник Запорізької гімназії № 46
Людмила КРУГЛА

СТРАТЕГІЯ подолання освітніх втрат загальної середньої освіти здобувачами освіти Запорізької гімназії № 46 Запорізької міської ради Запорізької області в 2023/2024 навчальному році

- діагностування освітніх втрат;
- компенсація освітніх втрат;
- надання психологічної та соціально-емційної підтримки.

Алгоритм вирішення та компенсації освітніх втрат

1. Визначити точку відлику та обрати інструментарій вимірювання освітніх втрат.
2. Провести моніторингові діагностичні дослідження щодо визначення початкової успішності здобувачів освіти «на входу».
3. Здійснити коригування навчальних програм та календарно-тематичних планів з урахуванням потреб в подоланні освітніх втрат і освітніх розривів.
4. Вибудувати індивідуальні освітні траєкторії для кожного здобувача освіти, які мають навчальні прогалини.
5. Розробити систему повторення вивченого, акцентовану на темах, що потребують надолуження.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освіта в Україні сьогодні переживає не найкращі часи. За час пандемії COVID-19 та далі від початку повномасштабного вторгнення росії в Україну діти зазнали значних втрат у навчанні. Спершу дистанційне навчання, а згодом бойові дії поблизу Запоріжжя, повітряні тривоги й перебування в укриттях, у небезпечних умовах, відсутність електроенергії та необхідного технічного забезпечення, нестабільний психологічний стан – неповний перелік зовнішніх чинників, які впливали і продовжують залишати свій слід на якості освіти дітей і сформованості в них необхідних навичок. Ця війна несе із собою і втрати відтерміновані, тому менш помітні сьогодні. Серед них – освітні втрати, яких зазнали українські здобувачі освіти. Ці втрати можуть мати серйозний вплив як на майбутню долю самих здобувачів освіти, так і на подальший розвиток країни в цілому. Їхнє подолання має стати одним з пріоритетів як української системи освіти в цілому, так і системи освіти Запорізької гімназії № 46. Пріоритетним завданням перед педагогічним колективом у 2023/2024 навчальному році стоїть питання створення та впровадження програми з надолуження освітніх втрат.

Освітні (навчальні) втрати – це будь-яка втрата знань, умінь, навичок і/або уповільнення чи переривання академічного прогресу через великі прогалини або паузи в навчанні конкретного здобувача освіти.

Освітні втрати можуть виникати з різних причин: як індивідуальних, так і системних. Серед них: здоров'я, війна, пандемія, надзвичайні ситуації природного характеру. Особливості освітніх втрат – вони накопичуються і поглиблюються, якщо вчасно і ефективно не вживати заходів для їх подолання.

З метою подолання освітніх втрат в знаннях здобувачів освіти, які виникли та поглибились у зв'язку з порушенням освітнього процесу через пандемію COVID-19 і повномасштабне російське вторгнення в Україну, в гімназії розроблено гнучку стратегію подолання освітніх втрат та план заходів, як навчальних так і виховних, психологічних, включаючи короткотривалі та довготривалі мейнстрими надолуження, коригування, поєднання.

Стратегія подолання освітніх втрат – це комплекс заходів, спрямований на:

- діагностування освітніх втрат;
- компенсування освітніх втрат;
- надання психологічної та соціально-емоційної підтримки.

Алгоритм вимірювання та компенсації освітніх втрат

1. Визначити точку відліку та обрати інструментарій вимірювання освітніх втрат.
2. Провести моніторингові діагностичні дослідження щодо визначення навчальної успішності здобувачів освіти «на вході».
3. Здійснити коригування навчальних програм та календарно-тематичних планів з урахуванням потреби в подоланні освітніх втрат і освітніх розривів.
4. Побудувати індивідуальні освітні траєкторії для кожного здобувача освіти, які мають навчальні прогалини.

5. Розробити систему повторення вивченого, акцентовану на теми, що потребують надолуження.
6. Залучення здобувачів освіти до освітніх онлайн платформ (Всеукраїнська школа онлайн, Онлайн школа Запоріжжя) з метою подолання навчальних втрат.
7. Залучення вчителів гімназії до курсів із питань ефективних технологій подолання учнями навчальних втрат.

Цілісна система освітніх вимірювань із використанням різноманітних інструментів включає:

- стандартизоване тестування та адаптивне комп'ютеризоване тестування;
- довготривалий загальнодержавний моніторинг якості освіти;
- локальний моніторинг успішності окремих категорій здобувачів освіти в опануванні окремими предметами, розділами освітніх програм тощо;
- централізовані онлайн платформи для вимірювання навчальних втрат і надолуження навчального матеріалу;
- створення психологічного комфортного клімату в колективах учнів, вчителів та батьків.

Шляхи подолання освітніх втрат:

- організація індивідуальних та групових онлайн-консультацій;
- асинхронні заняття з урахування власних прогалин з предмету та теми;
- компенсаторні та коригуючі уроки;
- додаткові заняття під час літніх канікул за добровільною згодою усіх учасників освітнього процесу;
- корегування календарно-тематичного плану протягом навчального року залежно від результатів навчального поступу учнів;
- використання інтерактивних методів під час позакласної роботи: групова робота, дискусії, проекти, практичні та дослідницькі завдання тощо;
- психологічні консультації та тренінги для всіх учасників освітнього процесу з метою подолання психологічного стресу.

Для компенсації виховних та психологічних втрат необхідно:

- надавати психологічну підтримку учасникам освітнього процесу, яка сприятиме попередженню появи посттравматичного стресового розладу, тривожних розладів та депресій (перенаправлення до професійної допомоги у складних випадках);
- дотримуватися основних принципів щодо захисту дітей від будь-яких форм жорстокого поводження, насильства та наруги;
- паралельно з навчанням передбачити емоційну підтримку здобувачів освіти.

Інструменти подолання освітніх втрат:

1.Проведення діагностики навичок і знань здобувачів освіти, щоб визначити, які конкретні теми потребують найбільшої уваги і підтримки. Це допоможе

зосередитися на важливих аспектах зі здобувачами освіти, які не досягли базового рівня навчальних досягнень.

2. Планування індивідуального підходу. Врахування потреби кожного здобувача освіти та його індивідуальних особливостей. Проведення додаткових індивідуальних консультацій, рекомендування додаткових вправ за наданим прикладом та матеріалів для самостійного вивчення.

3. Активна взаємодія під час освітнього процесу. Створення стимулюючої та сприятливої атмосфери в класі, де здобувачі освіти можуть вільно висловлювати свої думки та питання. Залучення до дискусій, вирішення проблемних ситуацій та колективного вивчення матеріалу.

4. Застосування засобів візуалізації, які допоможуть здобувачам освіти краще зрозуміти абстрактні ідеї та збільшити їх зацікавленість.

5. Використання комп'ютерних програм, веб-ресурсів та мобільних додатків. Використання освітніх платформ «Всеукраїнська школа онлайн» та «Онлайн школа Запоріжжя» для самостійного опанування навчального матеріалу та для визначення рівня своєї навченості.

6. Мотивація та створення успіху для здобувачів освіти гімназії. Визначення цілей для кожного здобувача освіти окремо та підтримка при досягненні кожної цілі. З'ясування, чому саме здобувачі освіти мають освітні втрати, які сторони мотивації в них не сформовані, допомога в організації освітньої діяльності, з метою появи мотивації до навчання. Створення стимулів для успіху в навчанні.

Заходи щодо подолання освітніх втрат

в Запорізькій гімназії № 46

в 2023/2024 навчальному році

№	Зміст роботи	Дата проведення	Відповідальні
1	Провести моніторингові дослідження навчальної успішності учнів «на вході» (розробити діагностичні тести для визначення рівня опорних знань у здобувачів освіти та вимірювання освітніх втрат з конкретного предмета, провести діагностичні роботи).	вересень 2023	вчителі початкових класів та вчителі предметники
2	Проведення діагностичних робіт без оцінювання: з метою виявлення прогалин.	упродовж року	вчителі початкових класів та вчителі предметники
3	Аналіз результатів діагностичних робіт з метою виокремлення уроків для повторення, коригування, уроків консультаційного характеру; підготовка різнорівневих завдань для окремих категорій здобувачів освіти, пошук	вересень 2023	вчителі початкових класів та вчителі предметники

	додаткових інтернет-ресурсів, що дають можливість самостійного повторення вивченого в цікавій та ігровій формах.		
4	Розроблення рекомендацій для здобувачів освіти за результатами діагностичних робіт.	вересень 2023	вчителі початкових класів та вчителі предметники
5	З'ясування пріоритетності тем, з яких виявлено найнижчі результати.	вересень 2023 січень 2024	вчителі початкових класів та вчителі предметники
6	Здійснення адаптивного гнучкого планування, яке передбачає: - перерозподіл навчального часу між темами; - закріплення раніше вивчених тем (на уроках та індивідуальних консультаціях за запитом здобувачів освіти); - розроблення системи повторення, коригуючи зміст та результати навчання з урахуванням виявлених освітніх втрат.	вересень 2023 січень 2024	вчителі початкових класів та вчителі предметники
7	Повторення, закріплення раніше вивчених тем, на відведених для цього уроках та індивідуальних консультаціях.	постійно	вчителі початкових класів та вчителі предметники
8	Надолуження освітніх втрат через повторення базових знань кожної нової теми.	постійно	вчителі початкових класів та вчителі предметники
9	Проведення діагностичних робіт за підсумками I семестру та II семестру з метою перевірки рівня подолання освітніх втрат.	грудень 2023 травень 2024	вчителі початкових класів та вчителі предметники
10	Проведення консультацій для здобувачів освіти, які навчаються тільки в асинхронному режимі.	упродовж року	вчителі початкових класів та вчителі предметники

11	Створення фізично та емоційно безпечного освітнього середовища	упродовж року	учасники освітнього процесу
12	Проведення додаткових занять з подолання освітніх втрат під час літніх канікул	Червень 2024	вчителі початкових класів та вчителі предметники
13	Розвиток навичок медіаграмотності та критичного мислення.	упродовж року	класні керівники 1-11 класів, вчителі інформатики
14	Формування громадянської компетентності здобувачів освіти.	упродовж року	класні керівники 1-11 класів
15	Проведення моніторингу щодо психологічної основи мотивації здобувачів освіти та рівня сформованості громадянської компетентності.	травень 2024 року	Чопик Д.І., класні керівники 1-11 класів
16	Аналіз моніторингу результативності проведеної роботи із подолання освітніх втрат з метою коригування планування діяльності ліцею на наступний навчальний рік.	червень 2024 року	адміністрація гімназії

Узагальнення результатів роботи гімназії по усуненню освітніх втрат:

1. Провести аналіз моніторингу навчальних досягнень здобувачів освіти.
2. Визначити найбільш ефективні методи/технології подолання освітніх втрат.
3. Здійснювати адаптивне гнучке планування, яке б передбачало перерозподіл навчального часу між темами, коригуючи зміст та результати навчання з урахуванням виявлених освітніх втрат, розробити завдання різних рівнів складності для окремих здобувачів освіти.
4. Здійснювати методичний супровід педагогічних працівників з питання надолуження освітніх втрат.
5. Розробити та затвердити на засіданнях предметних локацій вчителів план подолання освітніх втрат на 2024/2025 навчальний рік з урахування відповідної роботи та отриманих результатів за 2023/2024 навчальний рік.